

Unipension
Att.: Pensionskassen for Jordbrugsakademikere og Dyr læger
Smakkedalen 8
2820 Gentofte

19. april 2011
Ref. NV/Ubp
J.nr. 6073-0018

Pensionskassen for Jordbrugsakademikere og Dyr lægers opsigelse af gruppeforsikringer

FINANSTILSYNET
Århusgade 110
2100 København Ø

Tlf. 33 55 82 82
Fax 33 55 82 00
CVR-nr. 10 59 81 84
finansstilsynet@ftnet.dk
www.finanstilsynet.dk

**ØKONOMI- OG
ERHVERVS MINISTERIET**

Påtale

Det er ikke er redeligt og loyalt at udvælge en relativt beskeden gruppe inden for kollektivet og fjerne deres forsikringer med den begrundelse, at der sker en urimelig omfordeling, når de samlede pensionsordninger i deres natur rummer en omfordeling. Finanstilsynet påtaler derfor, at Pensionskassen for Jordbrugsakademikere & Dyr læger (PJD) handlede i strid med § 3 i bekendtgørelsen om god skik for finansielle virksomheder, da pensionskassen meddelte en gruppe medlemmer, at deres gruppeforsikringer er opsagt.

Finanstilsynet påtaler samtidig i medfør af § 3 i bekendtgørelse om god skik, at der ikke i brevene var redegjort for de bagvedliggende grunde til opsigelsen af gruppeforsikringerne, men alene henvist til, at medlemmerne kunne finde yderligere information på pensionskassens hjemmeside.

Baggrund

Unipension I/S (herefter; Unipension) er et administrationsselskab, som varetager den fælles administration og daglige ledelse for de tre selvstændige pensionskasser:

- Arkitekternes Pensionskasse (AP)
- Magistrenes Pensionskasse (MP) og
- Pensionskassen for Jordbrugsakademikere & Dyr læger (PJD).

Pensionskassen PJD tilbyder gruppeforsikringer til sine medlemmer.

Pensionskassen tegner ikke gruppeforsikringerne selv, men er grupperepræsentant for medlemmerne i pensionskassen. I den egenskab forestår pensionskassen opkrævningen og indberetningen af præmierne, verificerer medlemskab og dækningsperiode ved skadesanmeldelser samt forhandler

gruppeaftalen med forsikringsgivers repræsentant, som er Forenede Gruppeliv.

I efteråret 2010 har pensionskassen PJD sammen med de to andre kasser under Unipension besluttet at fjerne gruppeforsikringerne for visse medlemmer med virkning fra januar 2011. Medlemmerne blev informeret om ændringerne via medlemsbladet "Medlemsnyt" primo september 2010 samt på pensionskassens hjemmeside. Unipension har desuden på vegne af pensionskassen sendt breve til de berørte medlemmer om fjernelse af gruppeforsikringerne, der henviste til en uddybende beskrivelse af ændringen på hjemmesiden. Brevene blev sendt primo september 2010. Da sagen fik offentlig interesse blev der tillige udarbejdet nyhedsbreve af 1. oktober og 20. oktober 2010, som er tilgængelige på Unipensions hjemmeside, hvor sagen løbende er blevet opdateret.

Pensionskassen har [udeladt] medlemmer (2010), som er medlem af den almindelige arbejdsmarkedspensionsordning i pensionskassen. Arbejdsmarkedspensionsordningen indeholder gruppeforsikringsdækninger. Gruppeforsikringen er et supplement til den almindelige pensionsopsparing. Af de [udeladt] medlemmer er [udeladt] pensionerede medlemmer og [udeladt] hvilende medlemmer – derfor er det alene [udeladt] medlemmer, der er dækket af gruppeforsikringsordningen.

PJD har efterfølgende oplyst, at de grundet den verserende sag har meddelt de medlemmer, der er berørt af opsigelsen af gruppeforsikringen, at denne først træder i kraft til den 30. juni 2011

Sagsfremstilling

Finanstilsynet har ved brev af 4. oktober 2010 anmodet Unipension om en redegørelse. Unipension har i sine redegørelser af 14. oktober og 22. oktober 2010, der vedlægges som *bilag 1 og 2*, redegjort for sagens forløb. Unipension har oplyst, at selskabet i nærværende sag har haft til opgave at koordinere medlemsorientering for de 3 pensionskasser på lige fod med al anden administration.

Redegørelsen omfatter følgende områder:

1. Opsigelse af gruppeforsikringer

Det fremgår af redegørelsen, at PJD har besluttet sig for at fjerne gruppeforsikringsdækningen fra og med 1. januar 2011. Dækningen bortfalder for følgende medlemsgrupper:

- Alderspensionister, der var gruppeforsikringsdækket frem til pensionering (60-67-årige)

- Medlemmer, der alene betaler til opsparingsafdelingen (særlige vilkår pga. dårligt helbred, manglende helbredsoplysninger eller optaget efter 60/62 år)

Bortfald af dækningen omfatter [udeladt] medlemmer i PJD.

Pensionskassen har sikret medlemmer, hvor dækningen i hovedgrupperne bortfalder, et tilbud om videreførelse af gruppeforsikringen privat gennem Forende Gruppeliv. Dette sker uden afgivelse af helbredsoplysninger på overgangstidspunktet. En privat videreførelse af ordningen gennem Forenede Gruppeliv sker dog til en betydeligt højere pris og vil ikke længere blive betalt via bonus.

De medlemmer, hvor gruppeforsikringen bortfalder, har modtaget et brev fra pensionskassen med oplysning om muligheden for at videreføre gruppeforsikringen samt at videreførelsen af aftalerne kan indgås uden at afgive helbredsoplysninger.

2. Begrundelse for ændringerne

Bortfald af dækningen for de udvalgte medlemmer er besluttet for at sikre en mere fair økonomisk fordeling mellem aldersgrupperne. Unipension fremhæver i sin redegørelse, at de unge medlemmer i dag betaler for meget i forhold til de ældre medlemmer.

De nuværende regler var rimelige på baggrund af den medlemsfordeling, der var normalt på tidspunktet for indførsel af reglerne, og gruppeforsikringen hvilede i sig selv. På daværende tidspunkt trådte nye medlemmer typisk ind i ordningen, når de var i 20'erne og betalte til gruppeforsikringen i mange år, indtil de selv kunne få gavn af dækningerne. Set over et livsløb gav dette en rimelig fordeling af indbetalinger i forhold til udbetalinger, men i dag skifter medlemmerne oftere job og dermed også pensionsudbydere. Det betyder to ting:

- Pensionskassen optager nye medlemmer, som er fyldt både 40 og 50 år. De har ikke været med til at bidrage til fællesskabet da de var unge, men kan alligevel få gavn af dækningerne. Prisen for den underfinansiering betaler de unge medlemmer i dag.
- Pensionskassen forlades af unge medlemmer, inden de får gavn af den aldersmæssige udligning i gruppeforsikringen.

3. Adgangen til at opsige gruppeforsikringen

Af pensionsregulativet for PJD, for den fleksible pensionsordning fremgår følgende:

”§ 14. Gruppeforsikring

Pensionskassens medlemmer er dækket af gruppeforsikringer, hvis dækningsomfang, - vilkår og - beløb fastsættes af bestyrelsen. Se bilag A.”

Selve retten til at være omfattet af gruppeforsikringen følger således af pensionskassens regulativ. De nærmere vilkår for gruppeforsikringen følger af pensionskassens pensionsregulativ - bilag A om gruppeforsikringer. Bilag A indeholder et udsnit af de samlede forsikringsbetingelser for Forenede Gruppeliv, men ikke oplysning om Forenede Gruppelivs regler for opsigelse af forsikringerne, hvorefter disse kan opsiges med 3 måneders varsel til udgangen af et kalenderår. Pensionsregulativet henviser til de samlede betingelser fra Forenede Gruppeliv, men disse bliver ikke udleveret til medlemmerne.

Unipension oplyser i deres redegørelse, at pensionskassens generalforsamling har givet bestyrelsen en særlig hjemmel til at fastsætte vilkårene for gruppeforsikringerne og dermed også til at lade disse bortfalde for visse medlemmer.

PJD's vedtægter § 19, stk. 2 angiver, at ændringer af pensionsregulativet træffes på generalforsamlingen ved almindelig stemmeflerhed, medmindre generalforsamlingen bemyndiger bestyrelsen til helt eller delvis at træffe beslutningen.

4. Præmie betales via bonus

Det fremgår af redegørelsen, at gruppeforsikringen i pensionskassen i dag betales via bonus. Dette skyldes, at det ikke var muligt at tegne gruppeforsikringer via pensionskassen, da kassen blev etableret. Gruppeforsikringen er blevet indført efterfølgende og pga. de allerede etablerede tilsagn, har det har ikke været muligt at tilrettelægge en finansiering af ordningen direkte via indbetalingerne – som det er sket i en lang række andre nyere pensionskasser. Hvis der i det enkelte år ikke er bonusmidler nok hos det enkelte medlem, betaler kollektivet den manglende andel.

Unipension har oplyst, at bonusevnen på grund af den økonomiske udvikling generelt ikke er ret stor. Derfor er det tvivlsomt, om pensionskassen fremover vil kunne dække udgifterne til de nuværende dækninger via bonus.

5. Muligheder for overgangsordning

Unipension overvejede som led i det forberedende arbejde med ændringerne følgende mulige overgangsordninger:

1) at lade den gældende gruppeforsikring fortsætte for de medlemmer, der havde dækningen pr. 31. december 2010

- 2) kun at lade ændringerne gælde for nyoptagne medlemmer fra og med den 1. januar 2011
- 3) at give et forlænget varsel – ud over det administrativt fastsatte varsel på 3 mdr.

De tre angivne modeller var imidlertid i direkte modstrid med bestyrelsens pensionspolitiske ønske om at sikre en mere fair økonomisk balance mellem aldersgrupperne. Herudover ville de tre modeller være administrativt dyre, da det ville kræve it-udvikling. Pensionskasserne besluttede derfor de planlagte forringelser med det samme.

6. Information til medlemmerne

Unipension har informeret medlemmerne om ændringerne via medlemsbladet (Medlemsnyt primo september 2010) samt på pensionskassernes hjemmesider. For de medlemmer, hvor ændringerne kunne opfattes som en forringelse, er der sendt et personligt brev med orientering om konsekvenser og muligheder.

Eksempel på brev om bortfald af gruppeforsikring er vedlagt som *bilag 3*.

Eksempel på brev om nedsættelse af gruppeforsikringssum er vedlagt som *bilag 4*.

7. Dialog med Finanstilsynet

Efter at have modtaget Unipensions redegørelse sendte Finanstilsynet den 26. november 2010 et udkast til afgørelse i høring hos Unipension. Udkastet vedlægges som *bilag 5*.

Som reaktion på denne høring meddelte to af de pensionskasser, som Unipension administrerer, AP og MP, at de havde besluttet at gennemføre ændringerne i gruppeforsikringsordningen via en overgangsperiode på 5 år. Dette tog Finanstilsynet til efterretning.

PJD fastholdt de udmeldte ændringer og fremsendte et høringssvar af 14. januar 2011 vedlagt responsum af 10. januar 2011 udarbejdet af professor, dr. jur. Karsten Revsbech, hvori lovligheden af det påbud, som fremgår af Finanstilsynets udkast til afgørelse, blev vurderet. Høringsbrev og responsum er vedlagt som *bilag 6*.

I høringssvaret gør PJD gældende, at et påbud om, at fjernelse af gruppeforsikringen alene kan gennemføres med en overgangsordning, er i strid med reglen om varsling i § 4, stk. 2 i informationsbekendtgørelsen. Ifølge denne bestemmelse kan ændringer i arbejdsmarkedspensioner gennemføres uden varsel. Bestemmelsen i informationsbekendtgørelsen må gå forud for den retlige standard i § 3 i bekendtgørelsen om god skik for finansielle virksomheder. Dette spørgsmål er yderligere belyst i Karsten Revsbechs

responsum, hvori det uddybes hvorfor § 4, stk. 2 i informationsbekendtgørelsen går forud for den generelle bestemmelse om god skik. Finanstilsynet er derfor afskåret fra at påbyde pensionskassen at gennemføre ændringerne ved en overgangsordning.

På baggrund af det fremsendte responsum og høringssvar sendte Finanstilsynet den 24. februar 2011 et fornyet udkast til afgørelse i høring hos Unipension (*bilag 7*). I udkastet blev det igen fastslået, at Finanstilsynet fandt, at den planlagte opsigelse af gruppeforsikringer for en del af pensionselskabets kunder var i strid med den retlige standard § 3 i god skik bekendtgørelsen. Man påbød derfor pensionskassen at trække opsigelsen tilbage.

Samtidig tilkendegav tilsynet, at man var enig i pensionskassens påstand om, at tilsynet på grund af § 4, stk. 2 ikke kunne påbyde pensionskassen at gennemføre ændringerne ved en overgangsordning.

Finanstilsynet ville dog stadig ud fra et proportionalitetshensyn acceptere, at gennemførelsen af ændringen skete ved en længerevarende overgangsordning.

Den 16. marts 2011 modtog Finanstilsynet et nyt høringssvar og et supplerende responsum fra professor dr.jur. Karsten Revsbech på vegne af Unipension (*bilag 8*).

I det fremsendte responsum gør Karsten Revsbech gældende, at Finanstilsynet har udlagt bestemmelsen i § 3 i god skik bekendtgørelsen forskelligt i de to udkast til afgørelse af 26. november 2010 og 24. februar 2011.

Finanstilsynet har i udkastet af 26. november 2010 angivet, at gruppeforsikringsordningen alene kan opsiges ved indførelse af en overgangsordning. Dette har de to andre pensionskasser, der havde planlagt tilsvarende opsigelse af gruppeforsikringsordningen valgt at efterleve og dermed er indholdet af § 3 fastlagt.

I udkastet fra 24. februar 2011 vil Finanstilsynet påbyde pensionselskabet at trække opsigelserne af gruppeforsikringsordningen tilbage. Tilsynet har dermed fastlagt en ny og skærpet fortolkning af den retlige standard i god skik bekendtgørelsens § 3.

Ifølge Karsten Revsbech foretager Finanstilsynet en vilkårlig ændring af indholdet af den retlige standard og Finanstilsynets udkast til afgørelse må derfor anses for ugyldigt. Karsten Revsbech anfører endvidere, at Finanstilsynet har udført subjektiv magtfordrejning, idet Finanstilsynet har manipuleret med udlægningen af den retlige standard i god skik bekendtgørelsen i afgørelsesudkastene, så pensionselskabet presses til at gennemføre æn-

dringen ved en overgangsordning som angivet i Finanstilsynets udkast til afgørelse af 26. november 2010.

Retligt grundlag

Ifølge § 3 i bekendtgørelse nr. 965 af 30. september 2009 om god skik for finansielle virksomheder skal en finansiell virksomhed handle redeligt og loyalt over for sine kunder.

§ 3 er en generalklausul, der indeholder en dynamisk norm for finansielle virksomheders adfærd. Adfærd skal i denne forbindelse forstås bredt. Det omfatter således spørgsmål om markedsføring, inddrivelse af restancer, men også kontraktforhold er omfattet af normen, herunder orientering om ændringer i aftaler.

Det fremgår endvidere af § 4, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 1132 af 17. november 2006 om information om livsforsikringsaftaler, at væsentlige ændringer af en forsikringsaftale til ugunst for forsikringstageren af de i § 3, stk. 1, nævnte forhold ikke kan finde sted uden varsel til forsikringstageren herom på papir eller andet varigt medium. Dette gælder dog ikke, hvis ændringen er begrundet i udefrakommende forhold, som forsikringsselskabet ikke har indflydelse på.

§ 4, stk. 2 i bekendtgørelsen foreskriver, at såfremt forsikringsaftalen er etableret som led i et ansættelsesforhold, et organisationsforhold eller et forhold af lignende karakter, kan oplysning herom dog gives i forbindelse med, at ændringerne træder i kraft.

Finanstilsynets vurdering

1. Er en opsigelse af gruppeforsikringerne i strid med god skik?

En pensionskasse er efter § 3 i bekendtgørelsen om god skik for finansielle virksomheder forpligtet til at handle redeligt og loyalt over for sine medlemmer.

Pensionskasserne under Unipension har afgivet pensionstilsagn til kassernes medlemmer. Det er Finanstilsynets opfattelse, at pensionstilsagnene tillige indeholder et tilsagn om at være dækket af en gruppeforsikring. Teknisk set er disse forsikringer afdækket ved, at pensionskasserne har tegnet forsikringer via Forenede Gruppeliv. Disse forsikringer kan efter Forenede Gruppelivs vilkår opsiges med 3 måneders varsel til udgangen af et kalenderår. Pensionskassen har med henvisning til disse vilkår opsagt forsikringerne for visse medlemsgrupper.

Pensionskasserne har begrundet beslutningen om at opsig gruppeforsikringer for visse medlemmer med, at dette vil sikre en mere fair økonomisk balance mellem aldersgrupperne i pensionskasserne. De nuværende forsikringer indebærer en omfordeling fra unge medlemmer til ældre medlemmer. En sådan omfordeling kan være rimelig, hvis medlemmer optages i kassen som unge og bliver der, indtil de pensioneres. Dette er imidlertid ikke tilfældet længere i de 3 pensionskasser, idet mobiliteten på arbejdsmarkedet indebærer, at mange medlemmer ikke er medlem i pensionskassen i hele deres arbejdsliv, men enten flytter fra kassen som unge, eller først indtræder, når de 40-50 år.

Finanstilsynet finder, at en pensionskasse, der i dens pensionstilsagn angiver, at medlemmerne er dækket af gruppeforsikringer, har mulighed for løbende at foretage ændringer i disse forsikringer med virkning for nye medlemmer, som indtræder i ordningen.

Hvad angår beslutningen om at opsig forsikringerne for visse medlemsgrupper, som allerede er optaget i pensionskassen og dermed omfattet af de nuværende dækninger, finder tilsynet, at der her er tale om beslutninger, som er af vidtgående betydning for de berørte medlemmer. Beslutningen om at opsig forsikringen kan efter Finanstilsynets opfattelse ikke anses for en ændring af vilkårene for forsikringen.

Som medlem i pensionskassen er man efter Finanstilsynets opfattelse bi-bragt en berettiget forventning om, at gruppeforsikringer er en integreret del af den samlede pensionsordning, som uden videre kan fjernes for en beskeden udvalgt gruppe af medlemmer. Dette understøttes af, at medlemmerne ved indtræden i ordningerne ikke informeres om, at gruppeforsikringerne kun gælder for et år ad gangen, men at dette kun fremgår indirekte af Forenede Gruppelivs almindelige betingelser, der ikke udleveres til medlemmerne.

Finanstilsynet bemærker i øvrigt, at når gruppeforsikringerne er afdækket via Forenede Gruppeliv som 1-årige skadesforsikringer, så er dette primært sket af tekniske grunde for at sikre mulighed for løbende at kunne ændre vilkår og præmie, og ikke fordi man fra pensionskassernes side har haft behov for/ønske om at kunne opsig medlemmernes forsikringer. Tværtimod vil det savne mening for et medlem at tegne dødsfalds- og invalide-dækninger for et år ad gangen.

Ved vurderingen af om en sådan beslutning er i overensstemmelse med kravet om, at pensionskassen skal handle redeligt og loyalt overfor kassens medlemmer, må der tillige lægges vægt på, at der er tale om tværgående pensionskasser, hvis ordninger er obligatoriske og solidariske.

Pensionskasserne har som begrundelse for at opsigse visse medlemmer anført, at en opretholdelse af deres forsikringer vil medføre en omfordeling, fordi prisen for at lade disse grupper være omfattet af forsikringerne vil betyde, at forsikringerne samlet set bliver alt for dyre for de øvrige medlemmer.

Finanstilsynet finder imidlertid ikke, at forsikringerne kan fjernes for visse grupper med denne begrundelse. Gruppeforsikringer vil altid indebære en omfordeling mellem yngre og ældre medlemmer, medmindre man ændrede forsikringerne, så hvert alderstrin udgør en gruppe for sig. Finanstilsynet bemærker i den forbindelse, at der også efter opsigelsen af visse grupper fortsat vil ske en omfordeling mellem de tilbageværende medlemmer i gruppeforsikringerne.

Finanstilsynet finder ikke, at det forhold, at pensionskasserne indtil nu har valgt at betale forsikringerne af bonus, kan føre til et andet resultat.

Finanstilsynet påtaler derfor, at Pensionskassen for Jordbrugsakademikere & Dyrlæger (PJD) handlede i strid med § 3 i bekendtgørelsen om god skik for finansielle virksomheder, da pensionskassen meddelte en gruppe medlemmer, at deres gruppeforsikringer er opsagt.

2. Kan opsigelsen gennemføres med en overgangsordning?

Finanstilsynet havde i sit udkast af 26. november 2010, jf. bilag 5, ud fra et proportionalitetsprincip angivet, at pensionskassen kunne gennemføre den planlagte opsigelse af forsikringsdækningen, hvis dette sker via en overgangsordning, der giver de berørte medlemmer mulighed for at forberede sig på ændringen og indrette sin økonomi herpå. Finanstilsynet vurderede at de medlemmer som blev berørt af ændringerne, havde et behov for at blive beskyttet. Gennemførelse af ændringerne ved en længerevarende overgangsordning, er således et en mindre indgribende overfor virksomheden end at helt at være afskåret fra at opsigse et medlem, men ville samtidig opfylde formålet, nemlig at de medlemmer for hvem ændringen var mest indgribende – d.v.s. de medlemmer som var overgået til alderspension, reelt ikke blev berørt af opsigelsen.

Det er Finanstilsynets opfattelse, at et »varsel« og en »overgangsordning« efter sædvanlig sproglig forståelse ikke er det samme. Et varsel er det mindste tidsrum, der iht. lov, sædvane eller aftale skal gå, førend en ændring, der er hjemlet, kan gennemføres over for de berørte retssubjekter. En overgangsordning opretholder den eksisterende retstilstand i en periode med det formål at give de, hvis forhold vil blive forandret, får mulighed for at forberede sig på forandringen og indrette sig på denne. Ligesom en over-

gangsordning vil sikre, at de, for hvem ændringen umiddelbart vil få effekt, reelt ikke bliver berørt, før overgangsperioden er gået.

Det er Finanstilsynets opfattelse, at varslingsreglerne i informationsbekendtgørelsen kun er relevante for ændringer, som en finansiel virksomhed kan gennemføre indenfor rammerne af generalklausulens krav om at handle redeligt og loyalt. Finanstilsynet fastslår med denne afgørelse, at de af pensionskassen gennemførte opsigelser ikke er i overensstemmelse med god skik-bekendtgørelsens § 3.

Med andre ord fastlægger informationsbekendtgørelsen, hvilket varsel der skal anvendes, *hvis* en ændring kan gennemføres. *Om* en ændring kan gennemføres, ikke kan gennemføres eller ikke kan gennemføres uden en overgangsordning, beror ikke på informationsbekendtgørelsen, men på aftalegrundlaget og forpligtelsen til at handle i overensstemmelse med god skik.

På baggrund af ovenstående er det Finanstilsynets opfattelse, at en fortolkning gående ud på, at enhver overgangsordning er et varsel, og at ethvert spørgsmål om varsel er udtømmende reguleret i informationsbekendtgørelsen, ikke er rigtig.

Finanstilsynet fører et tilsyn med, om pensionskasser handler »redeligt og loyalt« over for sine kunder. Det vil ikke være redeligt og loyalt, hvis en pensionskasse tilsidesætter aftalegrundlaget i forhold til et medlem eller en gruppe af medlemmer. Finanstilsynet kan derfor påtale, hvis dette sker..

Det ligger indenfor Finanstilsynets lovlige reaktionsmuligheder, at Finanstilsynet ved afgørelsen af, om en ændring skal anses for at stride imod god skik, og derfor skal påtales, kan lægge vægt på, om ændringen er søgt gennemført straks, eller om der er indrømmet de berørte et længere tidsrum til at indrette sig på, at ændringen vil blive gennemført.

Det er Finanstilsynets vurdering, at beslutningen om at opsig gruppeforsikringerne er i strid med god skik, og Finanstilsynet må derfor – også ud fra proportionalitetshensyn – kunne tilkendegive at at en ændring kun kan gennemføres i overensstemmelse med god skik, hvis der etableres en overgangsordning.

At de to pensionskasser AP og MP selv valgte - efter at have modtaget Finanstilsynets udkast til afgørelse af 26. november 2010 - at udfase opsigelsen af gruppeforsikringen over 5 år indebærer ikke, at indholdet af den retlige standard i god skik bekendtgørelsens § 3 på dette område blev fastlagt, idet Finanstilsynet ikke traf en afgørelse i forhold til disse pensionskasser, men alene tog pensionskassernes beslutning til efterretning.

Det er først med denne afgørelse, at indholdet af § 3 fastlægges.

3. Har Finanstilsynet udført subjektiv magtfordrejning?

I Finanstilsynets udkast til afgørelse af 26. november 2011, jf. bilag 5, angav Finanstilsynet, at ændringen var i strid med god skik, hvis der ikke blev tilbudt den berørte gruppe en overgangsordning på 5 år, dvs. 5 år til at indrette sig efter ændringen. Begrundelsen var følgende:

»Det er ikke redeligt og loyalt og dermed i strid med § 3 i bekendtgørelsen om god skik for finansielle virksomheder at udvælge en relativt beskeden gruppe inden for kollektivet og fjerne/forringe deres forsikringer med den begrundelse, at der sker en urimelig omfordeling, når de samlede pensionsordninger i deres natur rummer en omfordeling«.

Denne begrundelse er – fastholdt i Finanstilsynets udkast til afgørelse af 24. februar 2011, jf. bilag 7 hvor Finanstilsynet har udeladt bemærkningen om overgangsordning, således at ændringen nu fremstår som værende i strid med god skik.

Baggrunden for denne udvikling var, at Finanstilsynet indledningsvist forsøgte sig med en dialog med Unipension. Efterfølgende har Unipension forsøgt at rejse tvivl om hjemmelsgrundlaget for Finanstilsynets afgørelse og Finanstilsynet har derfor overvejet situationen på ny. Dette ændrer imidlertid ikke på, at den oprindelige begrundelse ikke var en »skinbegrundelse«, men var og fortsat er den bærende betragtning.

4. Kommunikationen til medlemmerne

I breve udsendt til medlemmerne omkring *nedsættelse* af gruppeforsikringen oplyses følgende om baggrunden for ændringen:

”Pensionskassens bestyrelse har besluttet at ændre gruppeforsikringen fra og med 1. januar 2011. Det skyldes, at gruppeforsikringen skal være fair for alle aldersgrupper, hvilket den ikke er i dag. Med de nuværende regler er der en skævhed, som skal rettes op.”

I breve udsendt til medlemmer omkring *bortfald* af gruppeforsikringen, oplyses alene følgende om ændringen:

”Pensionskassens bestyrelse har besluttet at ændre gruppeforsikringen fra og med 1. januar 2011. ”

Unipension har på vegne af de tre pensionskasser oplyst, at man har valgt at lagdele informationen ud fra et hensyn om at give kunderne målrettet

information. I brevene til kunderne har man således valgt at fokusere på, at medlemmerne skulle reagere, hvis de ønskede at tegne en frivillig dækning, mens information om baggrunden for ændringerne og de nærmere konsekvenser fremgik af information på hjemmesiden, som der blev henvist til i brevene.

Finanstilsynet finder, at når en pensionskasse vil foretage vidtgående ændringer af en ordning, så har de berørte medlemmer krav på fyldestgørende information om baggrunden for ændringerne og om hvilke konsekvenser ændringerne konkret vil have.

Finanstilsynet har konstateret, at orienteringsbrevene fra pensionskassen til medlemmer, hvis ordning bortfalder slet ikke indeholder en begrundelse. Derimod henviste brevene til pensionskassernes hjemmesider, som indeholder en fyldig information.

Finanstilsynet har tidligere fastslået, at princippet om lagdelt information indebærer, at man i første lag skal have et grundlag for at vurdere sin situation og træffe et eventuelt valg. Materialet skal med andre ord være selvberende.

Finanstilsynet finder ikke, at de breve, der er udsendt, lever op til dette krav, og påtaler derfor i medfør af § 3 i bekendtgørelsen om god skik, at der ikke i brevene var redegjort for de bagvedliggende grunde til bortfaldet af dækningen, men alene henvist til, at medlemmerne kunne finde yderligere information på pensionskassernes hjemmesider.

Klagevejledning

Finanstilsynets påtaler kan senest 4 uger efter at disse er modtaget indbringes for Erhvervsankenævnet, Kampmannsgade 1, Postboks 2000, 1780 København V, tlf. 33 30 76 22, jf. § 372, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed. Det er forbundet med et gebyr at klage til Erhvervsankenævnet.

Med venlig hilsen

Ulrik Nødgaard

Ulla Brøns Petersen